

نقش زیبایی شناسی و خیال در فرآیند طراحی

۱- آناهیتا شیخ کاظمها، ۲- علی اصغرزاده

۱- دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، ایران. a.shaikhkazemha@gmail.com

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، ایران. Ali.asgharzadeh.uni@gmail.com

چکیده

انسان از زمانی که به معماری مبادرت ورزیده، به نیازهای روحی، باطنی و حس زیبایی شناسی نیز توجه داشته است. امروزه در معماری، زیبایی شناسی به دلیل عدم تبیین قاعده مند و کاربردی، صرفاً به عوامل جزئی صوری محدود شده است؛ در حالی که این مفهوم دارای تعریفی فراتر بوده و با ساختار، جزئیات بنا، مخاطب و محیط ارتباط تنگاتنگ دارد. بحث زیبایی شناسی معماری که در واقع به مبانی کیفی و نظری در هر طراحی مربوط می شود ما را به بررسی بیشتر عناصر خلق زیبایی و یا ارزیابی این مفهوم هدایت می کند. خیال به عنوان یکی از عوامل ظهور آثار هنری در مرحله ای عمیق تر از مفهوم جای دارد و فردی، غریزی و حسی می باشد. خیال یک گریز دوست داشتنی است که بسیاری از محدودیت ها در آن راه ندارند. طراحی یک توانایی است که هر موجود اندیشمندی از آن بهره مند است. طراحی، ماهیتی چند بعدی دارد و شناخت فرآیند آن هم ضروری است که باید به آن پرداخته شود. در یک فرآیند طراحی معماری، مجموعه ای از کنش ها، ابزارها و کاراکترها در قالب یک کل منسجم و یکپارچه به خدمت گرفته می شوند و برای رسیدن به یک هدف نهایی تلاش می کنند. این ارتباط پیچیده اجزا هم زمان در دنیای ذهنی و دنیای فیزیکی شکل می گیرد. خیلی پیش تر از آنکه اثر هنری نمود بیرونی پیدا کند، درون فضای ذهنی طراح وجود داشته است. در این پژوهش از روش تلفیقی و از شیوه روایتی و تحلیل هرمنوتیکی- پدیدارشناسی استفاده شده است. روش کار بر مبنای مطالعات کتابخانه ای شکل گرفته است. در پایان به این نتیجه رسیدیم که خیال هر کس مختص به خود اوست و شکل آن با دیگری تفاوت دارد. مجموعه ای از درون مایه های فردی، شاخصه های فضای خیال را شکل می دهند. طراح در جریان طراحی مدام میان این فضای خیالی و فضای فیزیکی است.

واژگان کلیدی: زیبایی شناسی، طراحی، خیال، اندیشه.